

ĐÙA VỚI LỬA

Trong bài viết “Không Có Lửa Làm Sao Có Khói” ngày 19 tháng 3 năm 2022, xạo sự tôi có viết:

“Những ngọn khói đen vẫn bốc lên cao trong lòng thủ đô Kiev của Ukraine do những hỏa tiễn hay những nòng trọng pháo tầm gần tầm xa của Nga nã vào. Những lời nguyên rủa thậm tệ nặng nề dành cho Putin là chính nhân thủ phạm gây ra những đám khói tội ác này. Nhưng không có lửa làm sao có khói? Ai đã nhóm những đóm lửa này để ngày nay người dân vô tội của Ukraine phải hít thở những làn khói tang thương này? Bất cứ điều gì xảy ra cũng có những nguyên nhân sâu xa của nó, những nguyên nhân trong quá khứ dẫn đến những sự kiện hay biến cố hiện tại.”

Hôm nay 4/5/2022 đọc được bài viết “Hoa Kỳ Đã Vượt Qua Lằn Ranh Phá Hủy MAD trong cuộc chiến Ukraine”. MAD là chữ viết tắt “Mutual Assured Destruction” (Bảo Đảm Phá Hủy Lẫn Nhau). MAD là một học thuyết về chiến lược quân sự và chính sách an ninh quốc gia, trong đó việc sử dụng vũ khí hạt nhân trên quy mô lớn của hai hoặc nhiều bên đối lập sẽ khiến cả hai bên tấn công và bên phòng thủ bị tiêu diệt hoàn toàn. Đề nghị thế chên chấm dứt, tháng 3 năm 1945 Cựu Thủ tướng Anh là Winston Churchill có cảnh báo về sự bành trướng về phía Tây của nước Nga và sự cần thiết phải có một phản ứng thống nhất của phương Tây dưới sự lãnh đạo của Hoa Kỳ. Vào thời điểm đó, Tổng Thống Harry Truman của Hoa Kỳ có lợi thế chiến lược về bom nguyên tử nhưng sau hai sự kiện ném bom tại Hiroshima và Nagasaki, ông không muốn sử dụng thêm một lần nào nữa. Chẳng bao lâu sau, Nga đã có được thứ vũ khí hủy diệt hàng loạt của riêng mình. Kể từ đó, xung đột trực tiếp giữa hai siêu cường hạt nhân trên thế giới trở nên chiến tranh lạnh kéo dài gần nửa thế kỷ.

Năm 1991, Tổng Bí Thư Đảng Cộng sản Nga Xô Viết Mikhail Gorbachev tuyên bố xóa sổ chủ nghĩa cộng sản tại Nga, và cùng cựu Tổng thống Ronald Reagan tuyên bố chiến tranh lạnh chấm dứt, các quốc gia Đông âu thuộc Liên Bang Xô Viết cũ lần lượt được trả lại độc lập và toàn vẹn chủ quyền, sau đó có một số quốc gia trở thành thành viên của Liên Minh Âu Châu hoặc khối NATO do Mỹ lãnh đạo. Tuy nhiên, sự khác biệt ý thức hệ giữa cộng sản và tư bản không thể một sớm một chiều xóa bỏ ranh giới một cách dễ dàng được. Một yếu tố tối quan trọng khác là “Geopolitical”, Địa Lý Chính Trị! Vì yếu tố địa chính trị này mà Ukraine không thể tham gia vào khối NATO từ áp lực của Mạc Tư Khoa.

Năm 1998, cuộc nội chiến của Cộng Hoà Liên Bang Nam Tư bùng nổ giữa người Serbia và lực lượng an ninh Nam Tư với Quân Đội Giải Phóng Kosovo (KLA) do Nga chống

lung, một nhóm quân đội người thiểu số Albania đòi ly khai khỏi nước Nam Tư cũ. Các cuộc tấn công của KLA bắt đầu từ khoảng năm 1996. Năm 1999, dưới sự can thiệp của Mỹ, NATO bắt đầu tham dự trực tiếp vào chiến sự Kosovo, lực lượng hỗn hợp của NATO oanh tạc và tấn công vào Nam Tư, đặc biệt và đáng chú ý nhất là có quân của Đức Quốc.

Mỹ và các nước Tây Âu đều nhất loạt tuyên bố tấn công Nam Tư để bảo vệ nhân quyền, chống chính sách kỳ thị và diệt sắc tộc còn lại của chế độ độc tài khát máu Tito. Tuy nhiên, đây không phải lý do chính nếu nhìn vào thái độ và hành động không nhất quán của Mỹ và Tây Âu trong cùng một loạt vấn đề “nhân quyền” đối với các đối tượng khác nhau, thí dụ như Mỹ và Tây Âu không hề phản ứng trong vấn đề nhân quyền của người Kurd ở Thổ Nhĩ Kỳ.

Một số dư luận chính trị khách quan trong thời điểm này cho rằng “Mỹ thể hiện vị thế siêu cường duy nhất thế giới của mình. Củng cố sức mạnh của NATO có Mỹ đứng sau lưng để kiềm chế Nga và gạt ảnh hưởng của Nga ra khỏi vùng Balkan. Mỹ muốn áp đặt các tiêu chuẩn, giá trị của Mỹ ở Âu Châu”. Một điều đáng lưu ý ở đây, là Mỹ đã cho Đức tham gia trận chiến Kosovo, điều này chứng tỏ Mỹ bật đèn xanh cho Đức Quốc Thống Nhất được tái vũ trang, đồng thời Pháp khẳng định lại chính sách và quay trở lại NATO từ 1995, từ bỏ việc đứng tách riêng một mình, đối lại với Mỹ, Pháp luôn cố vũ xây dựng một bản sắc Châu Âu riêng, nhất là trong vấn đề tự vệ phòng thủ an ninh cho chính bản thân Âu Châu. Pháp không muốn để mất đi vai trò giải quyết các công việc Châu Âu vào tay Anh và Đức, và cũng để lấy thế mặc cả với Mỹ ngay trong các công việc của liên minh Châu Âu.

Trong suốt thập kỷ 90 (1990–2000) Nga đang chuyển mình từ cộng sản sang dân chủ tư bản dưới hai đời tổng thống Mikhail Gorbachev và Boris Yeltsin sinh sản ra một giai cấp mới là “giai cấp tư bản đỏ”, trong khi đó thì Tây Âu chuyển mình từ thụ động sang thế chủ động dưới cái ô che của NATO nhằm cô lập hóa Nga. Trước tình thế đó, Điện Cẩm Linh phải đặt lại tất cả mọi vấn đề liên quan đến chính sách đối nội, đối ngoại để giữ vững vị thế của mình. Ngày 31 tháng 12 năm 1999 Tổng Thống Boris Yeltsin từ chức, và Vladimir Putin đảm nhiệm chức vụ này thế theo hiến pháp hiện hành của Nga. Do giới hạn hiến pháp (không làm quá 2 nhiệm kỳ Tổng thống Nga liên tục 2000–2008), Putin không thể kéo dài thời gian lãnh đạo sang nhiệm kỳ thứ 3. Sau sự thành công của người kế nhiệm của ông, Dmitry Medvedev trong cuộc bầu cử tổng thống Nga năm 2008, Putin được Medvedev đề cử vào chiếc ghế Thủ tướng Nga và chính thức nhậm chức vào ngày 8 tháng 5 năm 2008. Quyền hành thủ tướng của Putin cũng chẳng thua kém gì tổng thống vì thành tích được ca ngợi là “vĩ đại” của Putin trong hai cuộc chiến tranh đẫm máu ở Chechnya. Lần thứ nhất từ 1994 đến 1996 và lần thứ hai từ 2000 đến 2009 được gọi là cuộc chiến tranh “hủy diệt” với bàn tay lạnh lùng của Putin. Năm 2012, Putin tiếp tục tranh cử tổng thống, và đắc cử nhiệm kỳ thứ 3 với 63% số phiếu cử tri. Năm 2014, Putin phát động chiến tranh chiếm bán đảo Crimea và chuẩn bị cho Ukraine Năm 2018, Putin

giành được 77% phiếu bầu tổng thống vào kỳ bầu cử tháng 3 năm 2018, và tiếp tục làm tổng thống Nga trong nhiệm kỳ sáu năm sẽ kết thúc vào năm 2024.

Từ một vài sự kiện lịch sử này, đủ cho chúng ta thấy rằng vì sự “chuyển mình” của Mỹ–NATO và EU đối với liên bang Nga, Điện Cẩm Linh buộc phải có những phản ứng tự vệ. Chính sách đối nội lẫn đối ngoại phải thay đổi cho phù hợp với tình huống mới, nên Yeltsin phải từ chức để Putin thay thế với bàn tay sắt trong cuộc chiến Chechnya năm 2000 và tiếp theo đó cho đến bây giờ là cuộc chiến Ukraine cũng vẫn trong tư thế một siêu cường hạt nhân. Trong bài diễn văn đọc trên đài truyền hình Mạc Tư Khoa tối ngày 23/2/2022 Putin đã nói “Đây là một mối đe dọa thực sự không chỉ đối với lợi ích của người dân, mà còn đối với sự tồn vong và chủ quyền của quốc gia – đây là lần ranh đỏ và đã được đề cập rất nhiều lần. Nhưng họ đã vượt qua nó”.

Sau đó vài ba hôm. Zelensky nhân ngày kỷ niệm 36 thảm họa hạt nhân Chernobyl đã lớn tiếng kêu gọi “Thế giới phải kiểm soát toàn cầu năng lực hạt nhân của Điện Cẩm Linh”. Hầu hết các chính trị gia nổi tiếng cho rằng lời tuyên bố của Zelensky là bất khả thi nếu không nói là “ảo tưởng”, bởi điều đó chỉ có thể xảy ra khi toàn thể nước Nga bị chiếm đóng bởi một thế lực nước ngoài, hoặc chỉ khi Putin bị thay thế bởi một nhà lãnh đạo toàn cầu thân phương Tây. Nga đã từ bỏ cộng sản từ lâu qua hai lời tuyên bố của hai tổng thống Nga. Boris Yeltsin đã từng công khai tuyên bố “Cộng sản không thể nào sửa chữa, mà cần phải đào thải nó”. Vladimir Putin thì “Đừng mong cái triều đại cộng sản gian tà ấy có cơ hội sống lại trên đất nước này khi dân tộc Nga còn tồn tại”. Điều đó chứng minh rõ ràng rằng, Nga không bao giờ có thể trở lại cộng sản được, Nga muốn có một thời gian để gượng đứng dậy sau thời kỳ phá sản của cộng sản, Nga cố gắng nhẫn nhục để củng cố lại vị thế của mình, nhưng biến cố Kosovo, Iraq, Afghanistan với sự hiện diện của quân NATO, Tây Phương vô tình đã đẩy Putin vào tư thế độc tài toàn trị và phản ứng mạnh mẽ của Nga là can thiệp trực tiếp vào tình hình của Syria năm 2012, công khai thách thức Tây Phương với câu nói đi vào lịch sử của Putin trong lúc này “Tha thứ cho bọn khủng bố là việc của Chúa, tiễn chúng về với chúa là việc của tôi”. Năm 2014 chiếm Crimea và bây giờ đến Ukraine năm 2022. Cả hai sự xung đột này, Mỹ và NATO đều đứng bên lề “đánh võ mồm” nêu lý do là Ukraine không phải là thành viên NATO, chẳng khác nào gián tiếp xác nhận cuộc chiến tranh này là chuyện nội bộ của anh em dòng họ RUS’. Putin ngẫu nhiên trở thành một kẻ độc tài xâm lược. Oái oăm thay Donald Trump lại ca ngợi Putin hết lời. Vì sao? Bởi Trump đã nhiều lần công khai nhận định rằng thà rằng một chế độ độc tài chuyên chế với một minh quân khôn ngoan xảo quyết, biết lo cho dân tộc mình phú trước cường sau (dân có giàu nước mới mạnh) còn hơn là kiểu độc tài chuyên chính như Đảng Cộng sản (hôn quân vô đạo) từ bấy lâu nay chỉ biết lo cường trước phú sau, chiến đấu cơ của chú ba Tập đầy bầu trời Đông Á, chiến hạm lấp cả Thái Bình Dương, trong khi bình quân đầu người hán–mãn–mông–hồi–tạng của Trung Quốc Vĩ Đại chỉ có khoảng 12 ngàn USD/năm đứng hàng thứ 56 trên thế giới. Độc tài kiểu Tập Cận Bình còn bị chính trị bộ của đảng kim chế, hay đối kháng của những thế lực cũ dưới thời Đặng Tiểu Bình. Putin một mình một chợ quyết định mọi vấn đề, ngay cả tự quyết định tịch biên tài sản, bắt bớ giam cầm những nhân vật gọi là “tỷ phú đỏ” dưới thời

Gorbachev và Yeltsin. Giác mộng của Putin là phục hồi “Sa Hoàng” của dân tộc Nga, không giống như Tập của ba tàu muốn biểu dương sức mạnh để thực hiện giấc mơ làm bá chủ thế giới và nhân loại.

Ngày 25/3/2022, sau đúng một tháng chiến tranh Ukraine–Nga bắt đầu, và khi bộ quốc phòng Nga tuyên bố giai đoạn 1 của “chiến dịch quân sự đặc biệt” hoàn tất, trong một cuộc họp báo tại Ba Lan, Bộ Trưởng Quốc Phòng Hoa Kỳ là Lloyd Austin đã phát biểu “Hoa Kỳ muốn nhìn thấy nước Nga suy yếu đến mức không thể làm được những điều mà họ có thể thực hiện trong việc xâm lược Ukraine. Nga đã thiệt hại nhiều về năng lực quân sự và tổn thất không ít binh lính, và Hoa Kỳ muốn thấy họ không có khả năng tái tạo những thiệt hại đó một cách nhanh chóng.”

Bà Ngoại Trưởng của Anh Quốc còn lớn tiếng và cường điệu gấp mười lần: “Nếu ông Putin thành công, sẽ còn vô số những khốn khổ nữa trên khắp Châu Âu và những hậu quả khủng khiếp trên quy mô toàn cầu. Chúng ta sẽ còn tiếp tục tiến xa và nhanh hơn nữa để đẩy Nga ra khỏi lãnh thổ Ukraine. Đương nhiên sẽ bao gồm Crimea và Donbass”.

Còn nữa, còn rất nhiều lời tuyên bố nẩy lửa và mang đầy tính khiêu khích nữa, nhưng xét kỹ thì chỉ có Washington và Luân Đôn là lớn giọng mạnh tiếng nhất, Mỹ và Anh viện trợ cho Ukraine hậu hỷ nhất, gần như hầu hết các tin tức chiến sự Nga thất bại, Nga tổn thất thiệt hại, Nga thua chạy bỏ lại quân cụ chiến cụ khiến dư luận cho rằng Nga là người viện trợ nhiều nhất cho Ukraine, tất cả đều xuất phát từ các hãng thông tấn của Anh hoặc là các cơ quan tình báo Anh. Trong khi các nhà lãnh đạo Khối NATO, Hội Đồng Liên Hiệp Quốc và EU tương đối nhẹ nhàng hơn. Ngộ nghĩnh hơn nữa là có tin một số các nước thuộc khối EU vẫn tiếp tục lên lút mua dầu thô và khí đốt của Nga, điển hình nhất là Hungary, chẳng những bất chấp lệnh trừng phạt của Mỹ và Tây Phương mà còn lên tiếng phản đối mạnh mẽ lệnh trừng phạt này. Riêng Ba Lan sau khi Nga khóa ống dẫn dầu bèn xuống nước đồng ý mua dầu bằng đồng tiền rúp của Nga. Quả đúng là một cuộc chiến tranh quái dị và kỳ quặc kéo dài không biết bao lâu như nhận định của các giới chức cao cấp của Hoa Kỳ trước đây!

Ngày 28/4/2022 phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Nga Maria Zakharova nói với các phóng viên tại Moscow: “Ở phương Tây, họ đang công khai kêu gọi Kiev tấn công Nga, kể cả việc sử dụng vũ khí nhận được từ các nước NATO. Chúng tôi (Điện Cẩm Linh) khuyến quý vị không nên thử thách sự kiên nhẫn của chúng tôi thêm nữa”.

Thế là sau đó thành phố Mariupol trở thành bình địa, thành phố cảng quan trọng Odessa bắt đầu ăn hỏa tiễn, rocket càng ngày càng nhiều hơn trong suốt tuần vừa qua, thành phố Zaporizhzhia càng ngày càng rối loạn hơn vì người dân Ukraine từ phía vùng Donbass được quân Nga di tản (hay xô đẩy!?) về đây.

26221158–1–ukraina–map.gif

Cuối tuần qua, Tòa Bạch Ốc và Ngũ Giác Đài lại đưa ra những tin tức có vẻ như tiên đoán rằng “Nhân ngày mừng chiến thắng Đức Quốc Xã 9/5 của Nga, Putin sẽ tuyên bố ‘Tuyên Chiến với Ukraine.’” Đến hôm nay là ngày thứ 72 của cuộc chiến, không gọi “chiến dịch quân sự đặc biệt” của Nga là “Chiến” thì gọi là cái gì mà cho đến hôm nay mới gọi là “Tuyên Chiến”. Chưa tuyên chiến, chỉ có “chiến dịch quân sự đặt biệt” thôi mà trong vòng có hai tháng đã có bao nhiêu thành phố lớn quan trọng của Ukraine đã trở thành đồng gạch vụn, hàng triệu thường dân vô tội phải bỏ nhà cửa ra đi lánh bom đạn của cả đôi bên. Tổng Thống Zelensky “giờ này anh ở đâu!? Ma Ri Bôn, Kép, Khe Sôn, hay ở dưới hầm sâu với sự bảo vệ ‘starlink’ của Elon Musk”. Nếu bây giờ Putin chính thức tuyên bố “Declaration War” với Ukraine cho cả thế giới biết thì cái gì sẽ xảy ra? Cuộc chiến này sẽ kết thúc vài ba tuần trong điều tàn đổ nát cho dân tộc Ukraine. Thế giới có nhảy vô thì tất cả cùng nhảy chung vào một chảo lửa. Đơn giản chỉ có thế. Putin đang ngồi chờ đó!

Trước khi Nga tấn công Ukraine, Mỹ đã cung cấp cho quân đội Ukraine khoảng 1 tỷ USD vũ khí và trang thiết bị quân sự, trực tiếp huấn luyện quân đội Ukraine từ năm 2014. Sau ngày chiến sự bùng nổ 24/2/2022, Mỹ đã viện trợ thêm cho Ukraine 3.7 tỷ USD vũ khí và các khoản viện trợ khác, và hiện đang tìm kiếm thêm 33 tỷ USD từ Quốc Hội, bao gồm viện trợ quân sự rộng rãi và các hỗ trợ khác cho Ukraine.

Ngày 3/5/2022 vừa qua, trong buổi điều trần trước Quốc Hội Hoa Kỳ, các thượng nghị sĩ trong đó có thượng nghị sĩ Patty Murray đã gay gắt hỏi Bộ Trưởng Quốc Phòng Lloyd Austin và Tướng Tham Mưu Trưởng Liên Quân Mark Miley rằng:

– Liệu vũ khí do Mỹ viện trợ cho Ukraine có thực sự được chuyển đến tay quân đội Ukraine trên tiền tuyến hay chúng đang được chuyển hướng hoặc đang được dự trữ ở một nơi nào đó.

Bộ Trưởng Quốc Phòng Lloyd Austin trả lời như sau:

– Rất khó để biết vấn đề này vì không có một nhân viên Mỹ nào trên mặt đất ở Ukraine để giám sát số vũ khí được Mỹ cung cấp này. Tuy nhiên chúng tôi (Austin và Miley) đã thường xuyên nói chuyện với người đồng cấp Ukraine (Oleksii Reznikov) và luôn nhấn mạnh với họ rằng, họ phải chịu trách nhiệm về việc phân phối vũ khí cho quân đội của họ.

Cái ông bộ trưởng quốc phòng hoa kỳ Austin này trả lời thật ngớ ngẩn. Vũ khí của Mỹ viện trợ không đến tay người lính Ukraine thì làm sao quân dân Ukraine đã phá vỡ và đẩy lùi quân Nga ra khỏi vòng vây thủ đô Kiev, làm sao Ukraine đã tiêu diệt hàng chục lữ đoàn lính Nga, hàng chục tướng lĩnh Nga “thọ tiễn tại sa trường”, hạm đội Hắc Hải của Nga bị chôn xuống đáy biển, hai ba kho vũ khí và nhiên liệu trên lãnh thổ Nga bị hủy diệt, trong khi mặt trận đông nam và nam của Ukraine gần như đã kết thúc, chỉ trừ số phận của thành phố cảng Odessa được đếm hàng ngày. Như đã nói, nếu Odessa rơi vào

tay Nga thì Ukraine là một quốc gia “không có bờ biển”. Nếu Nga kiểm soát hoàn toàn Black Sea có nghĩa là mục tiêu của Điện Cẩm Linh đã thành công. Nhưng than ôi! Như lời Ngoại Trưởng Anh Quốc Liz Truss vừa phát biểu tuần rồi “Nếu Ông Putin thành công, sẽ còn vô số những khốn khổ nữa trên khắp Châu Âu và những hậu quả khủng khiếp trên quy mô toàn cầu”. Nhưng phải làm thế nào cho Nga thất bại? Còn đang tranh cãi! Bao lâu nữa nào ai biết.

Vào ngày 05/03/1946, một trong những bài phát biểu nổi tiếng nhất của thời kỳ Chiến tranh Lạnh, cựu Thủ tướng Anh Winston Churchill đã lên án chính sách của Liên Xô tại Châu Âu và tuyên bố: “Từ Stettin ở Baltic tới Trieste ở Adriatic, một bức màn sắt đã buông xuống trên khắp lục địa.”

Bài phát biểu của ông Churchill được coi là một trong những “phát súng” mở đầu Chiến tranh Lạnh.

Ông nói thêm: “Từ những gì tôi đã thấy của bạn bè và đồng minh Nga trong cuộc chiến (Đệ Nhị Thế Chiến), tôi tin rằng không có gì người Nga ngưỡng mộ nhiều như sức mạnh, và không có gì mà họ ít tôn trọng hơn sự yếu đuối, đặc biệt là sự yếu đuối của quân đội. Vì lý do đó, học thuyết cũ của sự cân bằng quyền lực là không rõ ràng. Nếu các nền dân chủ phương Tây đứng cạnh nhau, tuân thủ nghiêm ngặt các nguyên tắc của Hiến chương Liên Hợp Quốc, cùng nhau củng cố và tăng cường những nguyên tắc đó sẽ là điều căn bản nhất để tự bảo vệ an ninh cho chính mình. Tuy nhiên, nếu họ (Châu Âu) bị chia rẽ hoặc chùn bước trong nhiệm vụ của họ và nếu những điều căn bản quan trọng này bị lãng quên hay bỏ qua thì những thảm họa có thể đe dọa và áp đảo ngay trước mắt tất cả chúng ta”.

Sự “thảm họa” mà cựu Thủ tướng Winston Churchill đã nói cách đây 70 năm nay đã thành hiện thực qua cuộc tấn công võ trang của Nga vào lãnh thổ Ukraine vừa qua. Phương Tây đang nhận ra rằng không phải cả thế giới đều đồng tình với Mỹ và Châu Âu trong việc lên án hành vi Putin điều quân xâm lược Ukraine, và cũng không phải cả thế giới đều đồng loạt hưởng ứng lệnh “trừng phạt Nga” do Mỹ đề xướng. Nhiều nước phía Nam bán cầu vẫn giữ những ký ức cay đắng về các hành động quân sự trực tiếp hoặc gián tiếp của Mỹ hoặc Châu Âu, như tại Iraq, Libya, Yemen... ngay như trong thời điểm này một vài quốc gia thuộc khối đông âu cũ cũng bắt đầu chao đảo ngã nghiêng rồi. Thí dụ điển hình nhất là Hungary và Moldova. Do đó, có một nguy cơ lớn là trong những năm tới đây chúng ta sẽ chứng kiến một thế giới không phải chỉ bị xẻ làm đôi, mà là bị chia cắt thành những mảnh nhỏ hơn, với hai nhóm chính đối đầu nhau, một bên là phương Tây được tạo lập lại sau một thời gian được gọi là “đoàn kết là chết hết, chia rẽ để sống lẻ tẻ”, và một bên là liên minh trên thực tế giữa Bắc Kinh và Matxcova, còn phần còn lại của thế giới thì phải tìm cách chèo lái trong thời kỳ băng giá mới này. Sau Châu Âu, người ta lo rằng căng thẳng sẽ chuyển dịch sang lục địa Châu Á. Trên thực tế, toàn cầu hóa về kinh tế, vốn phần nào đã bị đại khủng hoảng Covid-19 gây ảnh hưởng và làm suy yếu trong hai năm qua. Ông chủ của quỹ đầu tư khổng lồ BlackRock, trong một bức thư gửi các nhà

đầu tư, cũng đã tuyên bố toàn cầu hóa đã chết. Các chuỗi cung ứng, vốn dĩ ngay từ đầu đại dịch Covid-19 đã cho thấy rất mong manh, dễ bị tác động, nay với chiến tranh Ukraine, một lần nữa lại tỏ ra dễ bị tuột dốc đáng lo ngại.

Đề Kết: Qua cuộc chiến tranh Ukraine–Nga còn đang tiếp diễn, các nhà lãnh đạo Tây Phương liệu có đi đúng hướng hay đang đùa với lửa? Phương Tây có thực sự muốn bùng nổ một Thế Chiến Thứ III hay không? Câu trả lời xin để dành riêng cho tư duy của mỗi người, dù là đang bênh vực cho Zelensky hay đang ủng hộ Putin.

Như thường lệ, xạo sự nghe cho vui rồi bỏ.

Út Bạch Lan

Nguồn: Internet eMail by Van Chuong Vu chuyển